

De Acanthurus

REEFSECRETS

4

witborstdoktersvis leucosternon

(Bennett 1833)

REEFSECRETS

5

Acanthurus leucosternon, Acanthidae, Weißkehl-Doktorfisch; Staatliches Museum für Naturkunde Karlsruhe, Deutschland.

De doktersvissen danken hun naam aan de scalpelachtige vergroeiing aan beide zijden van de staartwortel. Deze scalpelachtige uitsteeksels worden gebruikt als bescherming en verdediging, ze zijn namelijk vlijmscherp, zeer hard en strategisch goed geplaatst. Met deze scalpel kunnen ze andere vissen, predatoren en de aquariumverzorger flink verwonden. Zowel in het wild als in het rifaquarium is dit een spectaculaire mooie vis. Je moet wel een ervaren aquariumliefhebber zijn en de nodige kennis hebben qua verzorging, voeding en leefgedrag om hem succesvol te kunnen houden. Hij staat immers bekend als een moeilijk houdbare soort. Met deze bijdrage zullen we trachten u voldoende kennis bij te brengen zodat u deze prachtige vis zonder teleurstellingen kan houden.

Door Marty Heymans en Germain Leys. Foto's zoals vermeld.

De witborstdoktersvis zijn leefgebied is de Indische oceaan van de Oost-Afrikaanse kust tot de Andaman Zee. Hij komt ook voor in sommige delen van de westerse Pacific tot in het westen van de Filipijnen, bijvoorbeeld Bali Indonesië.

Acanthurus leucosternon kan een lengte bereiken van ongeveer 20 cm. Maar zo nu en dan worden er exemplaren tot wel 54 cm gezien.

In zijn natuurlijke habitat, komen witborstdokters vaak voor in zwermen. Je ziet dan een zeer groot aantal individuele dokters foerageren over het rif om voedsel te vergaren. Maar een doktersvis is in feite geen scholenvis. Ze vormen hun eigen territorium, dat ze gedurende de dag regelmatig verlaten. Maar door observatie van deze dokters kunnen we er vanuit gaan dat ze niet als groep gehouden kunnen worden in een groot aquarium. In de literatuur zijn voldoende bewijzen gevonden dat ze ook niet in paren kunnen gehouden worden omwille van hun agressie. Ze kunnen dus enkel individueel gehouden worden.

Deze agressie uit zich naar zijn voedselconcurrenten. Een koppel dat in de natuur al jaren samen leeft kan bij voedselschaarste beginnen te vechten over een stuk territorium. Indien je dagelijks meermaals voert dan zou je kunnen een paartje proberen te plaatsen mits ze van verschillende grootte zijn en al in een aquarium gewend zijn.

Creative Commons Attribution-Share Alike 3.0 Unported - licentie: H. Zell

Acanthurus leucosternon foto Tim Wijgerde

nr 3 - 2018

Je kan dan wel niet met vakantie want bij voedselschaarste zullen ze elkaar weer bekampen.

Vissen met dezelfde kleurencombinaties en patroonvormen kunnen als soortgenoot aanzien worden met agressie tot gevolg. Ook indien hij in een te klein aquarium gehouden wordt zal de onderlinge agressie toenemen. Deze doktersvis heeft dus veel zwemruimte nodig. Een aquarium van minimum 600 liter is een vereiste maar een aquarium van 3 meter breed is nog beter. Hij kan best niet bij kwetsbare vissen geplaatst worden.

Acanthurus leucosternon verlangt een excellente water kwaliteit en hij kent een kwetsbare gewenningsperiode. Overwinnen met de druppelmethode en een goed gerijpt aquarium met veel algen zijn belangrijke hulpmiddelen tijdens de gewenningsperiode. Gedurende deze periode is de vis vaak schuw en hij zal zich vaak verstoppen met als gevolg dat hij te weinig voedsel krijgt. Ook na de gewenningsperiode blijft de *A. leucosternon* vatbaar voor ziekten en huidaanandoeningen zoals witte stip.

Deze vis is een uitgesproken algeneter, maar hij zal ook aangeboden dierlijk voedsel eten. Let hier wel mee op, teveel dierlijk voedsel zoals mysis en artemia kan onder andere darmproblemen veroorzaken bij de witborst doktersvis.

A. leucosternon moet dus gevoederd worden met overwegend plantaardig voedsel. Momenteel zijn relatief veel plantaardige droogvoeren in de handel beschikbaar, zoals OSI Spirulina, Omega One Super veggies (kelp flakes), zeesla en zeewieren (rode, bruine en groene).

Hiermee kunnen witborstdoktersvissen in principe in een goede conditie gehouden worden. Desalniettemin lijkt soms de samenstelling van het voedsel verband te houden met de moeilijke houdbaarheid van de soort. Verse groenten, even in heet water gedompeld net voor het aanbieden, kunnen een belangrijke aanvulling zijn op zijn dieet.

Sla, witloof, andijvie, erwten, spinazie zijn hier voorbeelden van.

Foto: Twan Peeters

Foto: Germain Leys

Foto: Tim Wijgerde

Je moet ze wel even de tijd laten om aan deze groenten te “wennen” want in hun natuurlijk habitat kennen ze dit voedsel niet. Eens ze hieraan gewend zijn zullen ze het echter graag verorberen.

De praktijk leert dat een exemplaar dat in de natuur gevangen is, vrijwel altijd stip bij zich draagt. In de natuur is *A. leucosternon* vaak resistent tegen stip: hij is dan wel drager van de ziekte, maar die komt niet tot ontwikkeling.

Als *A. leucosternon* in het aquarium wordt geplaatst, zijn daar meestal al andere vissen en mogelijk andere doktersvissen aanwezig. Dit zorgt voor stress bij de soort. De stress en het vervangende voer zorgen ervoor dat de weerstand van de witborstdokter afneemt en dat de stip tot ontwikkeling kan komen. Het duurt meestal twee tot drie weken voordat de stip zich openbaart.

In veel gevallen is de *A. leucosternon* dus de eerste vis waar je de symptomen zal waarnemen van een parasitaire ziekte in het aquarium. De witte stip zal zich laten zien zelfs voordat ze al bij andere vissen waarneembaar is. Constante UV-sterilisatie kan cruciaal zijn om deze infecties te voorkomen.

Excellente waterkwaliteit, voldoende voeding meermaals per dag en geen stress zijn absolute voorwaarden om deze vis te kunnen houden. Geef hem ook voldoende schuilplaatsen om weg te kunnen zwemmen als hij denkt aangevallen te worden.

Eenmaal geacclimatiseerd wordt hij assertief naar andere vissen toe, op voorwaarde dat er voldoende voedsel wordt aangeboden. Dat laatste is dus de sleutel tot het succes voor het houden van deze mooie vis.

Bronnen:

Internet:

<http://zeevissen.aquagids.nl>

<https://nl.wikipedia.org>

<http://www.marinespecies.org>

Literatuur:

Coral juli-augustus 2013

Mergus Meerwasseratlas band 1

Doktorfische, Lebensweise,

Pflege, Arten door André Luty,

Dähne Verlag

